

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	32 korona
Félévre	16 korona
Negyedévre	8 korona
Egy óra	3 korona

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP.

Egy négyszögcentiméternyi hirdeté
ára 10 fillér.

Reklám sora 1 korona.

Nyilttéri cikkek garmond sora után
60 fillér fizetendő.

Kéziratok nem adatnak vissza

Szerkesztőség:

Deák Ferenc-utca 30. szám alatt, az emeleten.

Alapította: BARTHA MIKLÓS.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 33. szám alatt.

Az adóreform.

Budapest, januárius 22.

Tudunk mi kellemesebb dolgot is az adófizetésnél. És nem csupán mi gondolkozunk így, hanem nagyon sokan. És ez még magában véve nem volna baj. A baj ott kezdődik, hogy nagyon sokan e gondolatot praktikus módon érvényesítik. Hamisan vallják be jövedelmüket. Vagy teljesen, vagy jelentékeny részben kivonják magukat a megadóztatás alól.

És ezt teszik a legkisebb lelkiismeretfurdalás nélkül. Rendénvalónak, egészen természetes dolognak tartják, hogy az államot megcsalják. Vannak ügyvédek, orvosok, bankárok, kereskedők, kik 30—40 ezer forint jövedelem mellett kevesebb adót fizetnek, mint azok, kik egy-két ezer forintnyi jövedelmüket becsületesen bevallják.

Polónyi Géza ezelőtt néhány esztendővel a képviselőházban egy egész listát mutatott be azokról, kik köztudomás szerint óriási jövedelemmel bírnak, de hamis bevallásuk alapján nevéseképpen kevés adót fizetnek. Akkor tele szájjal sürgette, hogy ez igazságtalanságon az adó reformálása által változtatni kell. És most, midőn a Wekerle-kormány ezen tényleg változtatni akar: ismét Polónyi Géza az, ki még telibb szájjal ront a javaslatnak.

Hetek óta hirdette, hogy az adóreform ellen összehítt nagygyűlésen pozdorjává töri Wekerlet adóreformjával együtt. Sokan érdeklődéssel várták e megígért beszédet. Remélték, hogy világos képét kapják annak, hogy voltaképpen melyek a hibái az oly nagyon szidott adóreformnak. Mert eddigelé csak szidni hallottuk e reformot, de szakszerű, tárgyilagos, őszinte kritikát nem. Sőt Polónyi se mondta el az oly nagy hűhóval rendezett budapesti nagygyűlésen, hogy miért tartja e javaslatot rossznak, hanem mélységesen hallgatótt, mint dinnye a fűben.

Mi megengedjük, hogy e javaslatnak vannak hibái. Hiszen emberi alkotás nem lehet ment a hibáktól. Nagyon szívesen vennők, ha valaki e hibákat felfedi és azok javítására irányt mutat. De azt nem tűrjük, hogy e javaslatot arra használják fel, hogy a régi rendszernek a politikai színtérről leszorított — és lekergetett alakjai ismét előkerüljenek és politikailag ismét szerephez jussanak.

Azoknak, kik ismerik politikai életünk multját és jelenét és e mult és jelen szereplőit: elég annyit mondanunk, hogy annak a híres adóreform elleni nagygyűlésnek az elnöke Hieronymi Károly volt.

Ez a tisztelt ur minisztersége alatt biztosította magának az Agrárbank negyvenezer forint évi fizetéssel dotált elnöki állását és most egy olyan gyűlésen elnököl, mely a kormány-szidas mellett mellékfoglalkozásként az agráriusok ellen hirdeti az osztályharcot és hullatja a könnyeit, amiért a magyar föld adóját néhány százalékkal leszállították. Különben az egész nagygyűlésből tulságos meztelenséggel lógott ki a lóláb: hogy nem az adóreform fáj nekik, hanem azt politikailag akarják felhasználni a jelenlegi kormány ellen.

Kik eddig hamisan vallották be jövedelmüket és így megcsalták az államot, hogy ezek számára ez adóreform nem jó, ez bizonyos. De az még bizonyosabb, hogy ezeket végre is meg kell rendszabályozni és nem szabad tovább tőni azt az igazságtalanságot,

mely a hamis bevallások folytán eddig az adózás körül folyt.

Ismételjük, meglehet, hogy e reformnak vannak hibái, de e hibák kiköszörülése nem a káromkodó nagy gyűlések, hanem a reform képviselői tárgyalásának feladata lesz.

—y.

A helyzet.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, jan. 22.

A nagy politikában egyik érdeklődés a másikat éri. Alig érdeklődik ki magukat a politikai körök az Apponyi bécsi útja felől, illetve annak kombinatív eredménye felől, máris közbe jön talán egy más, érdekesebb momentum: a *Justh* Gyula kihallgatása. Miniszterektől megszokta, sőt elvárja az ember, hogy mentül többet menjenek kihallgatásra, de egy házelnök audienciája mégis csak érdekes, mert nagyon sok kommentárral lehet kísérni.

Apponyit egyébként ma délelőtt fogadja a király. Apponyinak a király elé való menetelét természetesen a válsággal hozták kapcsolatba, melylyel szemben a kormány félhivatalosa határozottan arra tendál, hogy válságról egyáltalában nincsen szó a kabinet keretében; *itt teljes egyértelműség áll fenn, s azok a kihallgatások, amelyek eddig is történtek, s ezután történni fognak, mind a kormány egyhangu megállapodásának folyományai.*

A N. Fr. Pr. vezető cikkben foglalkozik a *Justh* kihallgatásával, s olyannak mondja a helyzetet, mely nemcsak a magyar politika, hanem az egész monarchiára kihatással bír. Bekövetkezhető válság esetén. Azonban éppen e kihallgatások, amelyeknek célja az uralkodó beható informálása, bizonyítják legjobban, hogy az udvar legkevésbé akarja a válságot, sőt ellenkezőleg, módját igyekszik ejteni azon nehézségek áthidalásának, amelyek az eddigi válságot is előidéztek.

A Balkánról.

Igazítás a jegyzőkönyvben.

Bécs, jan. 22.

A legutóbbi török parlamenti ülésen két képviselő: *Vasfy* és *Nedsib* a novibazári szandszákknak a berlini szerződés előtt való kiterjedését és jelenlegi adminisztratív felosztását tették szóvá és hozzáfűzték, hogy a kiűrités csak Taslidzsára és Priepoljéra vonatkozik. *Csodálkozásukat fejezték ki, hogy olyan régi államférfi, mint a nagyvezér, elkövethette azt a nagy hibát, hogy az egész szandszákkról beszéljen.* Elhatározta tehát a kamara, hogy felszólítja a nagyvezért, hogy vegye be a helyreigazítást a monarchiával való megegyezés jegyzőkönyvébe.

Volt még egy érdekes pontja az ülésnek. *Achmed Riza* azon indítványa, hogy mivel hir szerint a szultán pénzét külföldi bankokban akarja elhelyezni, *ajándakozza vagyonát a nemzetnek.* Az indítványt azonban, mely nagy vitát okozott, egyhangulag elvetették.

A t. Házból. A tegnapi ülésen jó napja volt Nagy Sándornak, a ki nagyon ügyesen beszélt és Vázsonyival szemben kimutatta, hogy Magyarországot el sem lehet képzelni fejlett mezőgazdaság nélkül. Örömmel üdvözlö a javaslatot. Ugyanilyen tenorban beszélt *Buzáth* Ferenc is. Az ülés végén *Sándor* Pál igyekezett bizonyítani, hogy a javaslat nem jó, és beszéde végén határozati javaslatot nyújtott be, hogy a Ház ne tárgyalja a javaslatot, hanem újabb átdolgozás végett vesse vissza az adóreform javaslatot. Beszédét, mely a kormány ellen irányult, sűrűn tarkították közbeszólások.

Az utolsó Obrenovics.

Kolozsvár, jan. 22.

Nagyon szomorú, amikor a királyi vérből születettekéről lefoszlik a nimbusz, s a közönséges, az élet apró-cseprő komédiáival küzdő — emberekhez — kezdenek hasonlítani, a kiknek létkérdés néhány korona kölcsön, s ha azt nem kapják meg, akkor egyszerűen punpolnak és megugranak. El sem hiszi az ember egyszerre, hogy Milán volt szerb király fiáról, természetes fiáról, az utolsó Obrenovicsról, Györgyről van szó.

A fiatalembert, aki most 24 éves, az a remény táplálta, hogy egykor Szerbia trónjára léphet, de kerservesen csalódott, mert udvartartása egy sereg uzorásból, fenyegető hitelezőből és könnyüvéru leányból áll. A míg Milán élt, katonai nevelésben részesült György.

A mikor Milán meghalt, anyja magához vette s Konstantinápolyban élt. Egészen elárulva, Milán király legjobb barátja, Zichy Jenő gróf vette pártfogásába a fiút, akit egy kolozsvári internátusban helyezett el. Később Párisban neveltette. Az ifjúvá serdült Obrenovics György belemertült a mulató világba. Pénze mindig volt, mert meczenása bőségesen gondoskodott róla.

Akkor érte az első nagy csalódás, amikor Zichy Jenő gróf meghalt. Remélte, hogy nagy vagyont örökölt tőle, pedig csak negyvenezer korona jutott neki a millióból. Ez a kis örökség hamar elolvadt a kezén. Szorongatott helyzetében az uzorásoknak egy konzorciuma támogatta, amely remélte hogy párfogolja valamikor elfoglalhatja atyja trónusát. Ez az ábránd azonban lassan-lassan szétfogyott s az uzorások is elhagyták az utolsó Obrenovicsot. A konzorcium végső kísérlete, hogy az ifjú gazdag házassággal állítsa lábra, szintén kudarcot vallott, Obrenovics keresztül kasul utazta Európát s kisebb kölcsönökből élt amelyeket azzal a mesével szerzett, hogy óriási örökség vár reá.

A mult év nyarán több magyar fürdőben tünt föl, de szállóbeli kontóját sehol sem fizette meg. Buziás-fürdő igazgatósága ügyvéd útján feljelentéssel fenyegette meg, amire Milán fia Párisból néhány száz koronát küldött. Ezelőtt tizenegy nappal Budapestre érkezett és a Royal szállóban bérelt lakást. Ott azzal a mesével, hogy most veszi föl azt az örökséget, amelyet Zichy Jenő gróf hagyott rá, hitelt kapott. A főpincér száz korona készpénzt is adott neki. Éjszakánként a mulatóban szórakozott. Néhány nappal ezelőtt eltűnt a fővárosból. A szálló igazgatósága megtudta, hogy négy napig egy szerb családnál vendég volt a Zsigmond-utca 68. számú házában. Niután házigazdájától kétszáz korona kölcsönt kapott, bucsuzás nélkül elutazott. Azt hiszik, hogy Bécsen keresztül Párisba ment.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, jan. 22.

Repülő ezresek.

Bankrabló szél.

Debrecenből írják: A rablók sorába tegnap egy oly tényező lépett, melynek a rendőrség valóban botlathatja a nyomát. Ez pedig a dermesztő, hideg téli szél, mely tegnap bankókat, ropogós, friss papírpénzeket röpített tova az utcákon. Mindenesetre különös kedvtelés ez, de hát ismeretes, hogy szél-urfi rakoncátlan, sőt még talán a szeb György urfinál is rakoncátlanabb.

Ez a körülmény pedig Hersch Landau nevű borkereskedőnek súlyos és nehéz pénzeibe került. A borkereskedő a bornak az erejét ismerte ugyan, de a különböző természeti elemek erejét és hatását nem. Ez nem is róható fel bűnül, mert ő nem ter-

1909 FARSANGRA 1909

HOLLÓS czégnél

a Főtéren

kapható a legújabb

Frakk és szmoking ingek
 ..Szmoking zsebkendők..
 ..Szmoking nyakkehdők..
 ..Báli és estélyi keztyűk..
 ..Valódi angol cilinderek..
 és minden kézi uri divat
 ..különlegességi cikkek...

68-20

Telefonszám: 802.

Lelkiismeretes, pontos és olcsó
kiszolgálás, csak szabott árak.

Sz. 6675-908. tkvi.

81 1-3

Hirdetmény.

Ombuz telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. tcikkek tényleges birtokos tulajdonjogának a bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. tcikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé: 1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tcz. 15. és 17. §§-ai alapján, ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. tc. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. évi XVI. tc. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítési is, valamint az 1889. XXXVIII. tc. 7. §. és az 1891. XVI. tc. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. tc. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. tc. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. tc. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontokban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. tc. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. tcz. 16. §-a alapján történt bejegyzéseit sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi július hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyenü igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg. Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű mint egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Mocs, 1908. évi december hó 15-én.

Tordai Sándor,
kir. járásbíró.

Birtokbérletet keresek.

400-600 holdig, Erdélyben.

Kurlander Adolf,

Somkerék.

103 2-24

164-1909.

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye bánfihunyadi járásban nyugdíjazás folytán megürült és Marótlaka székhelyű, Marótlaka, Malomszeg, Magyarókerke és Sebesvár községekből álló közjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. tc. 6. §., illetve az 1900. évi XX. tc. 3. §-ában előírt minősítésüket, eddigi alkalmat, s az oláh nyelvben való jártasságukat igazoló hatósági bizonyítványok, valamint keresztlevel és erkölcsi bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi február 5-ig bezárólag adják be.

Ezen állás javadalma:

1600 K fizetés;

300 K irnoktartási;

120 K szolgatartási;

120 K utazási;

120 K irodaszter, fűtés és világítási átalány, természetbeni lakás és irodahelyiség, továbbá a magán munkálatokért szabály rendeltileg megállapított díjak.

A választást később fogom kiírni.

A járási főszolgabírótól

Bánfihunyad, 1909. január 16-án

Kertész Samu,

főszolgabíró.

113 1-1

ALKALMI AJÁNDÉK!

Valódi francia (akromatikus) látcsövek, lorgnetek, barométerek, arany- és double-szemüvegek és orrcsipesetek, manicure, ugyszintén Gillette önműködő borotvák. 96-151

KAPHATÓ:
DEUTSCH MIKSA

orvosi műszer-, kőszter- és látcsör-raktárában.
 Matyas király-tér 7. (Takarékpénztár-épület.)

„YES“ PARFUMERIE

AZ AMERIKAI PORCELLÁN - POWDER-

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG DEPOTJA

Kolozsvárt, Unió-utca 20. szám alatt.

Farsangi kozmetika és toalette cikkek:

„Yes“ Porcellán-pouder a világ legjobb Poudere minden színben
 „EYE“ Snow-White Cream nappali hab Crème
 „EYE“ Cream for the Night éjeli arc Crème
 „EYE“ Liquid Powder folyékony Powder
 „EYE“ Powder papír könyvecske minden színben
 „EYE“ Skin Peeler házi hámlasztó
 „EYE“ For Red Nose and Hands vörös orr és kéz elleni szer
 „EYE“ Hair-Lighter hajvilágosító (nem festék)
 „EYE“ American Hair-Tonic hajmosó víz
 „EYE“ Sin-Soap arcshajakat eltávolító szappan
 „EYE“ Superflous Hair arcshajakat kúszító oldat
 4711 Eau de Cologne valódi Kölni vizek
 4711 Eau de Lavande.

Kozmetikai és illat szappanok
 Orosz és természetes görög szivacsok
 Arcz bandelettek

Vibratios arc-massage apparátusok
 Amerikai és francia illatszerek.

Egységes szabott árak New-York, London,
 Páris, Budapest és Kolozsvárt.

Árjegyzéket és magyar használati utasítást
 bérmentve küldünk. 46 26-52

Klein Izsák

asztalosmester

BUTOR-

Kolozsvár,
 Ferencz J.-ut
 2. sz.

RAKTÁR
 Telefon: 771.
 36 45-104

Mielőtt butorszükségleteit beszerezni, sziveskedjék megtekinteni raktárom, hol jutányos áron kaphatók mindenféle butorok.

Háló, ebédlő, szalonberendezések részletfizetésre is. Elvállal mindennemű asztalos munkákat. Lakás és műhely: Izabella-u. 4.

Dr ERŐS VILMOS

jogiszeminárium

Budapest: VII., Wesselényi-utca 18.

Kolozsvár: Deák Ferenc-utca 7. sz.

76 Előkezesítünk minden jogi vizsgára. 6-12

Közgyűlési meghívó.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-társaság

1909. évi február hó 14-én délelőtt 9 órakor

Székelyudvarhelyen hivatalos helyiségében tartja

XXVII. évi rendes közgyűlését.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzletévről, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó javaslata.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak szabályszerű felmentése.
3. Tisztviselők és szolgák fizetés rendezése.
4. Az alapszabály 42. §-ának módosítása.
5. Az oklándi igazgatóság napidijának megállapítása.
6. Egy gyakornok rendszeresítése.
7. Választások a 27., 49. és 93. §-a értelmében.

Feljegyzés: A közgyűlésre a t. részvénytulajdonosok azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt a gyűlés megnyitására, lehetőleg a megelőző két napon, az intézet pénztáránál letenni és magukat igazoló jeggyel ellátni sziveskedjenek.

A mérleg, valamint az igazgatóság évi jelentése a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt a részvényeseknek rendelkezésére áll.

Székelyudvarhely, 1909. január hó 16-án.

122 1-2

AZ IGAZGATÓSÁG.